

Dienst Gelijke Kansen

Campus Blairon 200, 2300 Turnhout
stad@turnhout.be, www.turnhout.be

TURNHOUT

Toezicht- en Handhavingsreglement

1. Doel en toepassingsgebied

Dit toezicht- en handavingsreglement beschrijft de wijze waarop het lokaal bestuur van Turnhout toezicht organiseert op erkende organisatoren binnen het BOA-beleid (Buitenschoolse Opvang en Activiteiten), en hoe handhaving wordt toegepast indien erkenningsvoorwaarden niet of onvoldoende worden nageleefd.

Het reglement is van toepassing op alle organisatoren die opvang en/of activiteiten aanbieden binnen het lokaal BOA-beleid en gebruik maken van het kwaliteitslabel of een erkenning van het lokaal bestuur.

De BOA-regisseur treedt op als coördinerend toezichthouder en bewaakt de kwaliteit, toegankelijkheid, veiligheid en continuïteit van het aanbod.

2. Visie op toezicht, ontwikkeling en handhaving

Het lokaal bestuur van Turnhout kiest bewust voor een ontwikkelingsgericht toezichtkader. Toezicht en handhaving zijn geen doel op zich, maar vormen instrumenten om organisatoren te ondersteunen in het realiseren van kwaliteitsvolle, veilige, inclusieve en ontwikkelingsstimulerende opvang en activiteiten voor kinderen.

De BOA-regisseur vertrekt vanuit een positief-kritische benadering waarbij dialoog, reflectie, groei en gedeelde verantwoordelijkheid centraal staan.

Toezicht heeft daarom in eerste instantie een:

- ondersteunende functie;
- kwaliteitsversterkende functie;
- coachende functie;
- signalerende functie.

Handhaving wordt ingezet wanneer kwaliteitsverwachtingen onvoldoende gerealiseerd worden, wanneer risico's ontstaan of wanneer noodzakelijke verbeteringen uitblijven.

Het toezicht- en handavingsbeleid vertrekt vanuit volgende principes:

- het belang, welzijn en ontwikkelingskansen van het kind staan centraal;
- toezicht stimuleert continue kwaliteitsontwikkeling;
- organisatoren worden beschouwd als partners binnen het lokaal BOA-beleid;
- de BOA-regisseur werkt vanuit vertrouwen, dialoog en transparantie;
- fouten en groeipunten kunnen bespreekbaar gemaakt worden zonder onmiddellijke sanctionering;
- handhaving gebeurt proportioneel, herstelgericht en gefaseerd;
- organisatoren krijgen kansen om te leren, te verbeteren en te remediëren;
- goede praktijken worden zichtbaar gemaakt en gedeeld;
- ernstige risico's voor veiligheid, integriteit of rechten van kinderen leiden tot onmiddellijke maatregelen;
- toezicht gebeurt planmatig volgens vaste evaluatiemomenten na 1 jaar, na 3 jaar en op het eind van de huidige meerjarenplanning (2026-2031);
- continue opvolging blijft mogelijk bij klachten, signalen of risico's.

De BOA-regisseur bewaakt daarbij het evenwicht tussen:

- vertrouwen en controle;
- autonomie en verantwoordelijkheid;
- ondersteuning en handhaving;
- lokale flexibiliteit en kwaliteitsgarantie.

3. Toezichtsinstrumenten

3.1 Rapportage

De organisator bezorgt op vraag van het lokaal bestuur documenten, registraties, verslagen en beleidsstukken die aantonen dat aan de erkenningsvoorwaarden wordt voldaan.

Rapportages kunnen onder meer bestaan uit:

- pedagogische visie;
- medewerkersbeleid;
- afsprakenkaders;
- risicoanalyses;
- noodplannen;
- opleidingsregisters;
- personeels- en contractoverzichten;
- bezettingscijfers;
- financiële rapportage;
- communicatieplannen;
- klachtenregister;
- (zelf)evaluaties;
- bewijs van outreach en toegankelijkheidsmaatregelen.

Rapportages worden digitaal aangeleverd binnen de termijn bepaald door de BOA-regisseur.

3.2 Locatiebezoek

Een locatiebezoek is een aangekondigd of onaangekondigd bezoek aan de opvang- of activiteitenlocatie.

Tijdens een locatiebezoek wordt onder meer nagegaan:

- veiligheid van infrastructuur;
- hygiëne en luchtkwaliteit;
- bereikbaarheid;
- aanwezigheid van begeleiders;
- toepassing van afspraken;
- pedagogische interacties;
- kindratio;
- toepassing van noodprocedures;
- organisatie van eet-, rust- en speelmomenten.

Van elk locatiebezoek wordt een verslag opgesteld.

3.3 Gesprek of interview

De BOA-regisseur kan gesprekken voeren met:

- organisatoren;
- verantwoordelijken;
- begeleiders;
- pedagogisch coaches;
- ouders;
- partners.

Deze gesprekken dienen om:

- werking en visie te verduidelijken;
- risico's te detecteren;
- verbeteracties op te volgen;
- signalen of klachten te bespreken;
- samenwerking af te stemmen.

3.4 Documentanalyse

Bij documentanalyse onderzoekt de BOA-regisseur inhoudelijk of documenten overeenstemmen met de praktijk en met het kwaliteitskader.

De analyse kan betrekking hebben op:

- contracten;
- risicoanalyses;
- financiële documenten;
- communicatie;
- personeelsdossiers;
- klachtenregistratie;
- noodprocedures;
- GDPR-afspraken.

3.5 Audit

Een audit is een diepgaand kwaliteitsonderzoek waarbij meerdere toezichtsinstrumenten gecombineerd worden.

Een audit kan gepland of uitzonderlijk georganiseerd worden:

- na herhaalde tekortkomingen;
- bij ernstige signalen;
- bij structurele kwaliteitsproblemen;
- in functie (van hernieuwing) van erkenning.

De audit kan bestaan uit:

- documentonderzoek;
- observaties;
- interviews;
- steekproeven;
- financiële controle;
- controle van personeelsinzet en kindratio.

Na afloop wordt een auditrapport opgemaakt met:

- vaststellingen;
- risico-inschatting;
- verbetermaatregelen;
- termijnen;
- eventuele sancties.

4. Handhavingsinstrumenten

4.1 Ontwikkelingsgerichte aanbeveling

Bij eerste of beperkte tekortkomingen kiest de BOA-regisseur in eerste instantie voor een ontwikkelingsgerichte aanpak.

Via dialoog en feedback worden groeikansen benoemd en wordt samen bekeken:

- welke kwaliteit reeds aanwezig is;
- welke sterktes verder uitgebouwd kunnen worden;
- welke risico's aandacht vragen;
- welke concrete verbeterstappen haalbaar zijn.

De organisator krijgt de kans om de werking bij te sturen zonder onmiddellijke sanctionering.

Waar mogelijk stimuleert de BOA-regisseur:

- kennisdeling;
- coaching;
- uitwisseling van goede praktijken;

- samenwerking met partners;
- ondersteuning via vorming of begeleiding.

4.2 Schriftelijke waarschuwing

Wanneer tekortkomingen blijven bestaan of wanneer de impact groter is, ontvangt de organisator een schriftelijke waarschuwing.

Hierin worden opgenomen:

- de vastgestelde tekortkomingen;
- de overtreden erkenningsvoorwaarden;
- de verwachte verbeteracties;
- de uitvoeringstermijn.

4.3 Ontwikkel- en verbetertraject

Wanneer bijkomende ondersteuning of structurele bijsturing nodig is, kan een ontwikkel- en verbetertraject worden opgestart.

Het traject vertrekt vanuit gedeelde verantwoordelijkheid tussen organisator en lokaal bestuur.

Het ontwikkeltraject bevat:

- concrete groeidoelstellingen;
- prioritaire verbeteracties;
- verantwoordelijken;
- haalbare deadlines;
- opvolgmomenten;
- tussentijdse reflectie;
- afspraken rond rapportage.

Het traject heeft niet enkel als doel tekortkomingen weg te werken, maar ook om duurzame kwaliteitsontwikkeling te realiseren.

De BOA-regisseur kan hierbij:

- coaching voorstellen;
- doorverwijzen naar vorming;
- goede praktijken delen;
- intervisie stimuleren;
- partners samenbrengen;
- bijkomende ondersteuning adviseren.

Succesvolle verbeteracties worden expliciet benoemd en meegenomen in verdere evaluaties.

4.4 Verhoogd toezicht

Bij herhaalde of ernstige tekortkomingen kan verhoogd toezicht worden opgelegd.

Dit kan bestaan uit:

- extra locatiebezoeken;
- tussentijdse rapportage;
- frequente opvolggesprekken;
- bijkomende audits.

4.5 Tijdelijke schorsing

De erkenning of deelname aan het BOA-beleid kan tijdelijk geschorst worden wanneer:

- de veiligheid van kinderen in gevaar is;
- de organisator weigert mee te werken;
- ernstige overtredingen blijven voortduren;
- wettelijke verplichtingen niet worden nageleefd.

Tijdens een schorsing kunnen voorwaarden worden opgelegd voor heropstart.

4.6 Intrekking van erkenning

Het lokaal bestuur kan de erkenning definitief intrekken wanneer:

- ernstige of structurele tekortkomingen blijven bestaan;
- fraude of valse informatie wordt vastgesteld;
- de veiligheid of integriteit van kinderen ernstig wordt bedreigd;
- eerdere maatregelen zonder resultaat blijven.

De organisator wordt vooraf gehoord tenzij dringende veiligheidsredenen onmiddellijke tussenkomst vereisen.

5. Ontwikkelingsgericht toezicht volgens termijnen

5.1 Ontwikkelingsgericht toezicht bij de aanvraag tot erkenning en na 1 jaar

Bij aanvraag tot erkenning en na 1 jaar wordt een ontwikkelingsgericht evaluatiemoment georganiseerd.

De focus ligt op:

- het ondersteunen van starterswerking;
- het versterken van pedagogische kwaliteit;
- het detecteren van groeikansen;
- het tijdig signaleren van risico's;
- het opbouwen van een constructieve samenwerking tussen organisator en BOA-regisseur.

Het eerste evaluatiemoment heeft in hoofdzaak een coachend en oriënterend karakter.

Algemene pedagogische kwaliteit

De BOA-regisseur controleert onder meer:

- de pedagogische visie;
- kindgericht werken;
- participatie van kinderen;
- sociale veiligheid;
- warme omgangsvormen;
- stimulering van ontwikkeling en ontmoeting.

Toezicht gebeurt via:

- rapportage van de pedagogische visie;
- gesprekken met begeleiders;
- locatiebezoeken;
- documentanalyse.

Personeel en begeleiders

Volgende elementen worden gecontroleerd:

- diploma's en competenties;
- uittreksel strafregister model 596.2;
- aanwezigheid van volwassen begeleiding;
- begeleidershouding;
- omgang met kinderen;
- toepassing van de pedagogische visie.

Instrumenten:

- personeelsrapportage;
- documentanalyse;
- locatiebezoek;
- audit bij twijfel of risico.

Veiligheid en kwaliteit

Er wordt nagegaan of:

- een risicoanalyse aanwezig is;
- een noodplan bestaat;
- evacuatieoefeningen plaatsvinden;
- EHBO-kennis aanwezig is;
- grensoverschrijdend gedrag aangepakt wordt;
- de locatie veilig en hygiënisch is.

Instrumenten:

- risicoanalyse;
- noodplan;
- opleidingsregister;
- locatiebezoek;
- audit.

Organisatie en toegankelijkheid

De BOA-regisseur controleert:

- gebruik van het digitaal gemeentelijk inschrijvingsplatform;
- kansentarieven;
- sociale toegankelijkheid;
- klachtenprocedure;
- communicatieplan;
- intake van medewerkers;
- samenwerking met de gemeente.

Instrumenten:

- rapportage;
- gesprekken;
- documentanalyse;
- audit.

Netwerk en samenwerking

Er wordt opgevolgd of de organisator:

- deelneemt aan het lokaal samenwerkingsverband;
- samenwerkt met scholen en partners;
- outreachend werkt;
- communicatie afstemt met de BOA-regisseur.

Specifiek voor buitenschoolse opvang

Controle op:

- openingsuren;
- voor- en naschoolse opvang;
- vakantiewerking;
- pedagogische coaching;
- toegankelijkheid voor kwetsbare gezinnen.

Specifiek voor vakantieopvang

Controle op:

- vakantieaanbod;
- openingsuren;
- aangepast kleuteraanbod;
- pedagogische ondersteuning;
- sociale toegankelijkheid.

Specifiek voor activiteiten

Controle op:

- structureel karakter van activiteiten;
- aansluiting op schooluren;

- aangepaste kindratio.

5.2 Verdiepend ontwikkelingsgericht toezicht na 3 jaar

Na 3 jaar wordt een verdiepend toezichtmoment georganiseerd.

De focus ligt op:

- structurele kwaliteitsborging;
- continuïteit;
- duurzame personeelsinzet;
- financiële gezondheid;
- zelfevaluatie;
- effectiviteit van toegankelijkheidsbeleid.

Instrumenten:

- uitgebreide rapportage;
- audit;
- gesprekken met verantwoordelijken;
- analyse van financiële rapportage;
- evaluatie van klachten- en verbetertrajecten.

Volgende documenten worden prioritair onderzocht:

- zelfevaluatie;
- financiële rapportage;
- bezettingscijfers;
- opleidingsregister;
- klachtenoverzicht;
- risicoanalyse;
- communicatieplan.

Indien nodig wordt verhoogd toezicht ingesteld.

5.3 Integrale kwaliteitsdoorlichting na einde huidige meerjarenplanning (legislatuur)

Op het einde van de eerste BOA-periode (2026-2031) vindt een integrale evaluatie plaats in functie van voortzetting of hernieuwing van de erkenning.

Deze evaluatie omvat:

- volledige audit;
- evaluatie van eerdere verbetertrajecten;
- analyse van duurzaamheid en continuïteit;
- evaluatie van samenwerking met het lokaal beleid;
- beoordeling van toegankelijkheid en inclusie;
- analyse van personeelsbeleid en pedagogische kwaliteit.

De audit beoordeelt zowel:

- beleidsniveau;
- dagelijkse praktijk;
- ervaringen van medewerkers;
- ervaringen van kinderen en ouders.

Het lokaal bestuur beslist op basis hiervan over:

- behoud van erkenning;
- verlenging onder voorwaarden;
- verplicht verbetertraject;
- schorsing;
- intrekking.

6. Continue opvolging

Bepaalde erkenningsvoorwaarden worden permanent opgevolgd.

Dit betreft onder meer:

- medewerking aan toezicht;
- gegevensuitwisseling conform GDPR;
- medewerking aan gemeentelijke bevragingen;
- veiligheid van kinderen;
- klachten en meldingen;
- financiële transparantie;
- personeelsinzet en kindratio.

De BOA-regisseur kan op elk moment bijkomende informatie opvragen of een locatiebezoek organiseren.

7. Procedure bij groeipunten en tekortkomingen

Stap 1 – Vaststelling

De BOA-regisseur stelt een tekortkoming vast via:

- rapportage;
- bezoek;
- audit;
- klacht;
- signaal;
- melding van partner of ouder.

Stap 2 – Dialoog en terugkoppeling

De BOA-Regisseur plant een gesprek in en de organisator ontvangt een schriftelijke terugkoppeling met:

- omschrijving van de tekortkoming;
- verwijzing naar het kwaliteitskader;
- eventuele risico-inschatting.

Stap 3 – Ontwikkel- of hersteltermijn

De organisator krijgt een redelijke termijn om de tekortkoming te remediëren.

De termijn wordt bepaald op basis van:

- ernst;
- risico voor kinderen;
- herstelbaarheid;
- voorgeschiedenis.

Stap 4 – Opvolging

De BOA-regisseur controleert de uitvoering via:

- bijkomende rapportage;
- locatiebezoek;
- gesprek;
- audit.

Stap 5 – Eventuele handhaving of sanctie

Wanneer herstel uitblijft, kan een handhavingsmaatregel worden opgelegd.

8. Dringende maatregelen

Wanneer de veiligheid, gezondheid of integriteit van kinderen onmiddellijk bedreigd wordt, kan het lokaal bestuur onmiddellijke maatregelen nemen.

Mogelijke dringende maatregelen:

- onmiddellijke stopzetting van activiteiten;
- tijdelijke sluiting;
- schorsing van erkenning;
- verplichte veiligheidsmaatregelen;
- melding aan bevoegde inspectiediensten Agentschap Opgroeien.

Deze maatregelen kunnen zonder voorafgaand verbetertraject worden opgelegd.

9. Beroep en hoorrecht

Vooraleer een zware sanctie wordt opgelegd, krijgt de organisator de mogelijkheid om gehoord te worden.

De organisator kan:

- schriftelijke opmerkingen bezorgen;
- documenten aanleveren;
- mondeling toelichting geven.

Het lokaal bestuur motiveert elke beslissing schriftelijk.

10. Slotbepalingen

Dit toezicht- en handavingsreglement treedt in werking op de datum van goedkeuring door het lokaal bestuur.

De BOA-regisseur kan uitvoeringsrichtlijnen opstellen ter verduidelijking van:

- rapportageformats;
- auditprocedures;
- termijnen;
- evaluatiecriteria.

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het lokaal bestuur in het belang van kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het BOA-aanbod.

